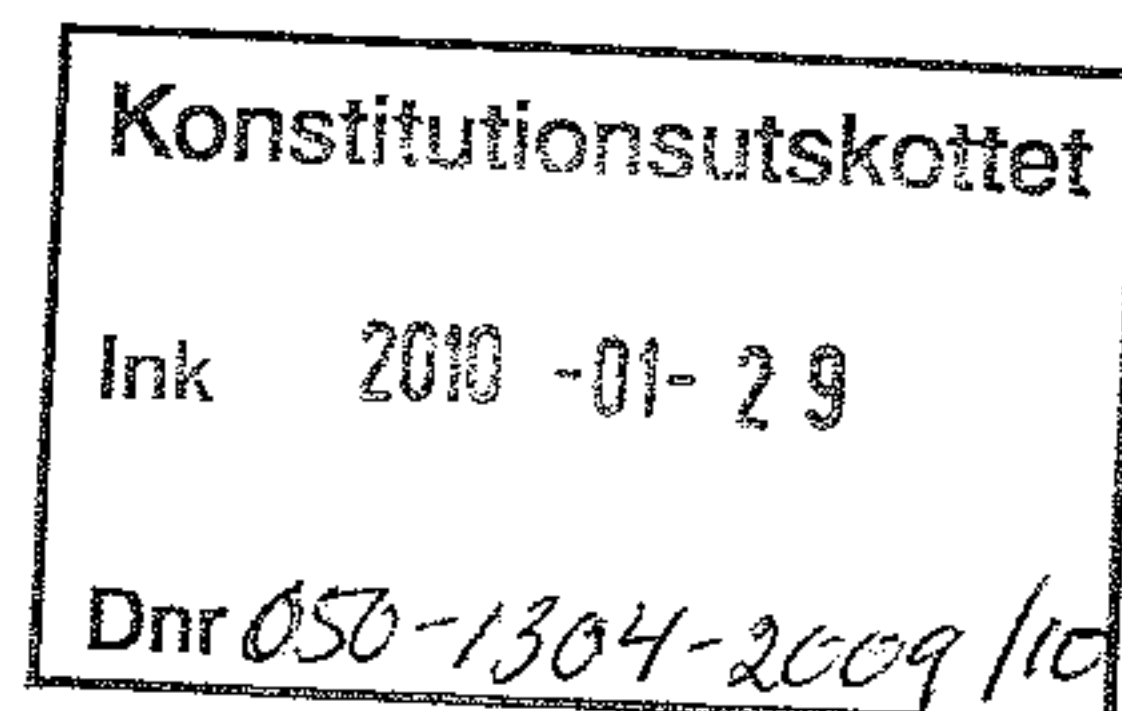

Stockholm 2010-01-28

Begäran om granskning av regeringens samråd med riksdagen inför beslut i EU rörande rökfria miljöer.

Regeringen har en samrådsskyldighet med Riksdagen i frågor som ska beslutas i Europeiska unionens råd. Denna skyldighet är grundlagsreglerad och bygger på att regeringen ska ta initiativ till samrådet samt informera om det sakliga innehållet i ärendet.

I augusti i 2009 lämnade jag in en anmälan till konstitutionsutskottet. Då begärde jag att utskottet skulle granska det sätt som regeringen samrått med riksdagen ett specifikt ärende. Det gällde möjligheter för amerikanska myndigheter att ta del av hemliga uppgifter från europeiska banker rörande deras kunders transaktioner.

Samrådet gällde en A-punkt där regeringen vid fem tillfällen under en dryg månads tid haft frågan uppe på olika högnivåmöten i EU och haft möjligheter att på normalt sätt informera om och förankra de svenska ståndpunkterna i riksdagen, men där riksdagens EU-nämnd via SMS fick en timme på sig att reagera. När tidsfristen gått ut hade riksdagens EU-nämnd ännu inte fått ta del av något underlag för beslutet. Konsekvensen av detta var att nämndens ledamöter inte sett det förslag till beslut som man skulle ta ställning till.

Måndagen den 30 november 2009 (vecka 48) skedde något liknande igen. Via SMS kl. 11.08 uppmanades EU-nämnden avge synpunkter på en alldeles ny beslutspunkt senast kl. 12.30. Via e-post kom därefter en beskrivning av själva ärendet. Förslaget gällde en rådsrekommendation om rökfria miljöer och beskrevs som en färdigförhandlad punkt från möte i Coreper¹ den 23 oktober 2009 som ska antas vid EPSCO² den 30 november 2009. Detta utspelade sig alltså en måndag när de flesta ledamöterna inte befinner sig i riksdagshuset.

Regeringen hade haft det färdigförhandlade materialet i över en månad. Tidsfristen mellan det att ledamöterna i EU-nämnden fick SMS om ärendet tills klubban föll i Bryssel var 82 minuter.

Med en sådan tidsfrist ges samrådet ingen verklig innebörd utan blir endast ett spel för gallerierna. Som ordförandeland för EU styrde Sverige, och därmed regeringen,

¹ De ständiga representanternas kommitté, förbereder rådsmöten på ministernivå.

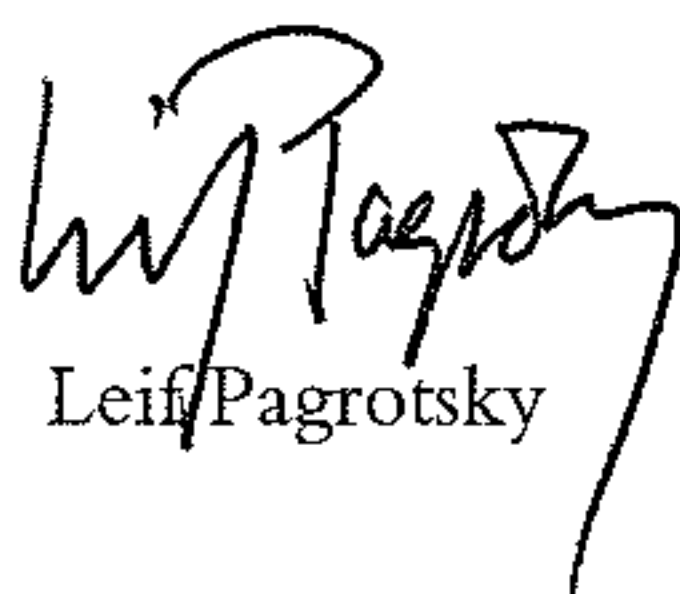
² Rådet för sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

dagordning, tidpunkt och process för behandlingen i EU. Att riksdagens grundlagsfästa roll i EU-samarbetet nonchaleras är mot den bakgrunden extra allvarligt.

Det som tidigare kunde ses som en engångsföreteelse, ett misstag i en sommarsömnig regering ovan och osäker den första veckan som ordförandeland i EU, börjar nu istället likna ett mönster. Min förhoppning att anmälan i sig skulle få regeringen att se över och förbättra rutinerna för information och samråd kom på skam.

I samband med den förra anmälan uttalade sig statsrådet Cecilia Malmström på ett sätt som gav intrycket att hon var ansvarig för regeringens processer kring samråd med riksdagen i EU-frågor.

Jag vill mot bakgrund av detta att konstitutionsutskottet granskar om statsrådet Cecilia Malmström, som ansvarig för den interna processen, och statsrådet Maria Larsson, som ansvarig för sakfrågan, har samrått med EU-nämnden i ärendet med rökfria miljöer i enlighet med de bestämmelser som finns i regeringsformens 10 kap. rörande förhållandet till andra stater respektive riksdagsordningens 10 kap. rörande behandlingen av frågor i EU.

Leif Pagrotsky